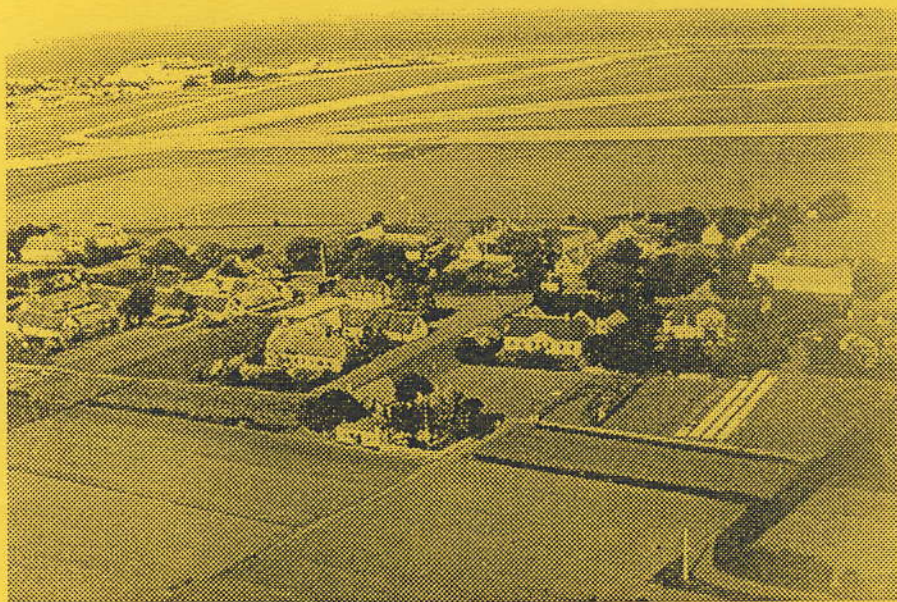

MÅNEDSBLADET

Glemmer du

Maglebylille i 1920'erne

Nr. 2 Februar 1998

Tårnby Kommunes

Lokalhistoriske Samling

Glemmer du

Tårnby Kommunes Lokalhistoriske Samling

ISSN 1397-5412

Den 1. april 1998 kan Lokalhistorisk Samling her i Tårnby fejre 25 års jubilæum. I den anledning åbner vi i vores lokale på Kastrupgård en udstilling om landsbyen Maglebylille.

I dette nummer af "Glemmer du" gengiver vi en af de få erindringer fra Maglebylille, vi har her på samlingen. Vi håber hermed, at det vil give andre beboere fra Maglebylille lyst til at fortælle deres historie fra landsbyen. Samtidig vil vi også efterlyse fotografier fra byen. Vi har ganske vist en del, men mangler f.eks. billeder fra plantehaven, flere skolebilleder m.m.

Kontakt os derfor snarest muligt, hvis I enten har lyst til at skrive, blive interviewet eller har billeder eller andet af interesse fra Maglebylille.

Reinhard Rasmussen om sin barndom i Maglebylille

Reinhard Rasmussen blev i sit voksenliv glassliber på Kastrup Glasværk. Han fortæller:

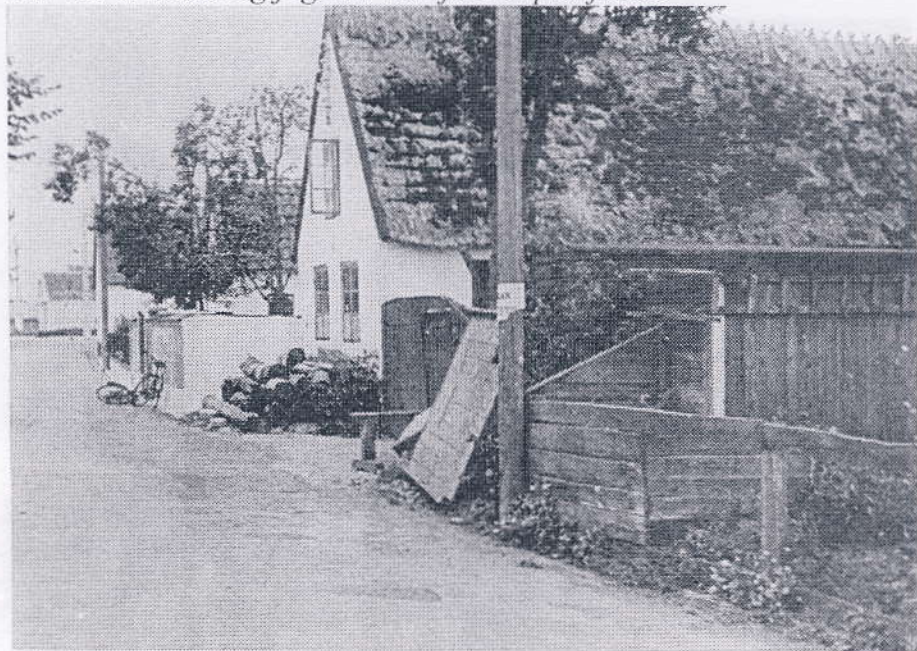
Søndag d. 21.11 1920 kom jeg til verden i den lille landsby på Amager, som kaldes Maglebylille. Også kaldet Marbolille i Lauritz de Thurahs Amagerbeskrivelse fra 1758.

Barndomshjemmet

Maglebylille står for mig som alletiders sted at være barn i. Vi boede i et stråtaekt hus med udhus. I udhuset var der hestestald, hesten vi havde var en nordbagge. I stalden var der også en gedebuk, det var min broder Ejlers. Den havde han byttet sig til for en sabel.

I den ene ende af stalden havde hønsene sine redekasser og lige udenfor var hønsegården. I udhuset var der også lokum - også kaldet retirade. Der var en temmelig stor grund til, som blev dyrket.

Jeg kan huske, at redekasserne engang var lagt udenfor. Der skulle gøres rene og hvidtes. I en redekasse var der tre rum, så i min fantasi var det en flyvemaskine. Jeg har nok været ca. 5 år dengang, så jeg satte mig op i det midterste rum og legede flyver. Jeg har sikkert haft det sjovt. Men da min mor så, at jeg sad i redekassen, var det sjove forbi, for redekassen var fuld af hønseul og det var alt mit tøj også. Så jeg måtte af med alt tøjet, og mor brændte det altsammen ude i gården. Jeg kom op i en balje vand og blev skrubbet over det hele. Det foregik også i gården. Hun har været tosset og jeg har nok fået et par flade.

Hjulmand Erlandsens værksted. Ca. 1959

Ane og Peter Nielsen og lergravene

Vores hus lå på vejen, der gik ned til gadekæret og lergravene, mellem hjulmandens værksted og mælkemandens hus.. Lige overfor boede Ane og Peter Nielsen, de var søskende og de var også gamle. Jeg løb tit over og fik pjaskeæg(æggesnaps) af Ane. Peter Nielsen havde en grammofon, som spillede med valse. Der var dejligt at komme over.

Lergravene lå noget lavere end vejen, så der var en lille bakke, som vi brugte til at trille påskeæg på. Selve lergravene bestod af en masse huller, hvor der næsten altid stod vand i. De var ikke ret dybe, så der kunne vi soppe og fange salamandere om sommeren. Om vinteren frøs hullerne til, så kunne vi bruge dem som glidebane. Det var sådan, at når pottes og pander og andet køkkentøj blev kasseret, smed man dem ned i lergravene. Så dem brugte vi drenge og piger til at glide på isen med.

Vi tog en sådan potte eller pande i hånden, og så løb vi hen til iskanten og kom i en fart potten på enden og satte os ned, så gled vi langt henad isen. Var man særlig skrap, kunne man få potten til at snurre rundt.

Legekammerater

Vi var 6 drenge, der altid holdt sammen. Det var Poul Erlandsen, Børge Andersen, Erhard Søndergård og smedens drenge Emil og Henry og så mig Reinhard. Vi var næsten på samme alder. Der var også Poul Corneliussen. Han var noget yngre, så det var ikke altid han var med.

Om sommeren skulle Poul Erlandsen altid hjælpe med i marken. Det var han ked af, men sådan var det mange steder. Jeg har nogle gange været med ham, men det blev jeg hurtigt træt af. Jeg kunne jo bare gå, men Poul måtte blive.

Jeg var engang med Poul og hans far ovre på Saltholmen og skulle hente deres gæs hjem. Men de skulle jo først fanges, for de gik jo frit omkring på holmen. Så vi to drenge skulle fange gæssene og komme dem ind i et indelukke, medens Erlandsen sad på kroen. Men da vi var færdige, kom vi to drenge også på kroen og fik slikposer og pølser. Det smagte herligt, kan jeg huske, men vi var også sultne af det løberi. Det er jo ikke sådan at fange gæs, det er hårdt.

Græstørv

Hen på eftersommeren blev der skåret græstørv nede ved strandengen. Det værktøj, man brugte til at skære tørv med, var meget ejendommeligt. Først brugte man et stykke værktøj, der bestod af et træskaft, hvor der i den ene ende var fastgjort et kohorn. I hornet var der lavet en tynd rille, hvor der sad en kniv, som var klemt ned i rillen, så den sad godt fast. Det brugte man til at skære tørvene ud i den bredde og længde, den skulle være. Bredden var ca. 50 cm. For at løsne tørvene fra jorden brugte man et værktøj, der også bestod af et træskaft i hvis ene ende, der var anbragt et jern, som nærmest var hjerteformet. Det skubbede man ind under tørvene og fik derved løsnet den fra jorden, derefter blev den rullet sammen som en lang løber.

Der blev skåret mange græstørv. Græstørvene blev brugt til at lægge oven på kulerne, hvori man opbevarede rødkål, hvidkål, gulerødder og roer om vinteren. I sådanne kuler var grønsagerne sikret mod frosten, og man kunne åbne den og tage det ud, man skulle bruge, og dække den til igen. Man kørte jo også på torvet om vinteren.

En spændende tid var også, når der skulle høstes. Det var jo med selvbinder. Kornet blev sat i stakke, og siden kørt hjem. Det var

høje læs, man kørte med. Jeg har prøvet at sidde oppe på sådant et læs korn. Det gynger, så man er bange for, at det skal vælte.

Når så tærskværket kom til byen, og der blev tærsket, kunne man høre den brummende lyd fra tærskværket over hele byen. Jeg kan huske, at når der blev tærsketovre hos Poul Corneliussens far, så var vi drenge derovre. Vi kravlede op på hanebjælken og sprang ned i avnerne. Det var skægt. Men var det bygavner, var det så som så med det skægge, for de avner sidder fast alle steder på kroppen.

Fastelavn

Traditionen med at slå katten af tønden fandt også sted i Maglebylille. Det var et flot syn at se de pyntede heste og ryttere, så det har jeg overværet mange gange.

Men der blev også arrangeret fastelavn for børnene, vi slog katten af tønden. Det foregik ved sprøjtehuset. Vi stod i en lang række og løb hen til tønden og slog til den, løb videre og stod i række på den anden side af tønden. Der var en voksen der styrede tønden, så den hang nogenlunde stille, når vi slog.

Det var en tro kopi af de voksnes fastelavn. Der var en flot sløjfe til tøndekongen, den bandt dronningen om kongens arm, og så var der chokolade og boller i skyttehuset.

Bal var der også senere i skyttehuset. Det var de store drenge, som ordnede det. Min bror Ejler og Jacob Svendsen og Knud Erlandsen var de ledende.

Skyttehuset var et træhus, så det skulle jo varmes op, for at vi kunne være der, og der skulle jo også være lys derinde, når der skulle danses senere.

Opvarmningen skete med en petroleumsovn, og lyset var en petroleumslampe. Engang har de tre arrangører villet have hurtigt varme i rummet med det resultat, at ovnen og lampen osede. Så

Jacob Svendsen blev sort i ansigtet og måtte hjem hos min mor og vaske sig. Jacob tog en klud og tørrede sig med, men det var kar-kluden, så Jacob blev skinnende sort i ansigtet.

Men danset blev der, musikken blev leveret af en grammofon, een af dem med stor tragt.

Søndagsskole

Søndagsskole gik vi også i. Det foregik i skyttehuset, der var ca. 20 børn, der gik der. Der var en stor negerdukke, som nikkede med hovedet, når vi puttede penge i.

Luthersk Missionsforenings søndagsskole i Maglebylille. De voksne er Mary Jensen og Albert Dirchsen. Ca. 1925

Skt. Hans 1927

Nå, men vi når 1927, hvor jeg skal begynde i skole, da jeg fylder syv år i november. Men der sker noget. Torsdag den 24. juni

Sankt Hans dag skulle mine søskende og jeg ud og se på Skt. Hans bål om aftenen, ude ved lufthavnen. Jeg går vel nok ude i gården, da min storebror Ejler skal hen til hjulmandens værksted. Jeg vil jo med og løb efter ham. Men han ville jo ikke have mig med, fordi han skulle skyde med salonriffel. Så da jeg kommer hen til porten står min bror og hjulmandens lærling udenfor. Lærlingen har riflen med og siger: "Skrub hjem". Han holder riflen skråt nedad, men pludselig går riflen af og rammer mig i venstre lår. Jeg kan huske, jeg løb nogle få skridt, så faldt jeg om. Men lige overfor står Hans Corneliussen og ser, at jeg falder. Han kommer løbende og sætter sin finger i skudhullet. Min ældste bror, Ingolf, kommer også til. Han har et håndklæde om nakken, da han har stået og barberet sig. Han binder håndklædet stramt om mit lår. Min far og mor er ikke hjemme, men der bliver ringet efter lægen. Han ringer vel nok efter ambulancen. Min mor og far er efterhånden kommet hjem, og jeg bliver kørt på hospitalet på Frederiksberg. Min mor kørte med derind. Jeg kan huske, at jeg var meget tørstig, så min mor havde en flaske vand med i ambulancen. Så jeg kom ikke til Skt. Hans bål.

Jeg kan huske endnu den sygeplejerske, der passede mig og også, hvordan hun så ud. Hun var så venlig og rar, så jeg blev glad for hende. Jeg var meget ked af det, for jeg troede, at nu kunne jeg ikke komme i skole. Men i skole kom jeg efter sommerferien.

Skolen

Maglebylille skole var noget speciel. Der var kun to klasseværelser. I det ene gik 1., 2. og 3. klasse, de havde frk. Mogensen. I det andet gik 4., 5. og 6. klasse, de havde lærer Rasmussen. Det er ikke meget, jeg husker fra Maglebylille skole, for jeg gik der kun i første, anden og tredje klasse. Jeg kan huske, vi skrev på en tavle med en griffel, der kunne skrives på begge sider af tavlen. Det

kunne hurtigt tørres væk med en våd klud eller lidt spyt på en finger. På tavlen øvede vi i at skrive bogstaver.

Senere kom vi til at skrive med blæk og pen, det var svært, for pennen spruttede og lavede klatter. Hvis der var for mange klatter, hev frk. Mogensen os lidt i øret. Frk. Mogensen havde været lærerinde på Saltholmen

Vi havde vel nok de sædvanlige fag, så som historie, religion, geografi og salmevers, som skulle læres udenad. Gymnastik havde vi også, men kun hvis vejret var godt, for vi havde ingen gymnastiksal, det foregik i skolegården.

I 1930 flyttede vi til Kastrup og kom til at bo i Bagergården(en del af glasmagerrækkerne). Så jeg måtte i Kastrup Skole. Det var en stor forandring, der var jo en masse børn. Jeg startede i 4. klasse, vi var 31 i klassen.

Maglebylille skole 1930

Hvis du har billeder, oplysninger eller andet af lokalhistorisk interesse, så henvend dig til:

LOKALHISTORISK SAMLING

KAMILLEVEJ 10

2770 KASTRUP

TLF. 32 46 05 45

ÅBNINGSTID:

MANDAG 16-20

TIRSDAG 12-16

FREDAG 12-15

Lokalhistorisk Samling har desuden udstillinger på Kastrupgårdsamlingen:

Midt på Amager og Kastrup Glas

Åbent: tirsdag - søndag 14-17

onsdag tillige 19-21

Og på Plydsen, Amager Standvej 350, 1.sal:

Kastrupfiskerne og havnen, Plydsen, og

Fra Sverige til Tårnby.

Åbent: Lørdag og søndag 12-16